

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-126-6455

Chișinău

19 iunie 2023

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

secretariat@midr.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

Ref: scrisoarea nr. 18-69-6155 din 12 iunie 2023 / număr unic 443/MIDR/2023

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate, elaborată în baza examinării proiectului de Lege privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere, promovat suplimentar Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2023, aprobat prin HG nr. 90/2023.

Anexă: 5 file

/Semnat electronic/

Șef-adjunct Centru

Alexandrina BULAT-ROTARU

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:

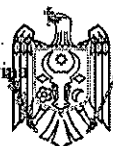
+ 373 22 250 229

Digitally signed by Bulat-Rotaru Alexandrina

Date: 2023.06.19 16:53:56 EEST

Reason: MoldSign Signature

Location: Moldova

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului de Lege privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere, promovat suplimentar Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2023, aprobat prin HG nr. 90/2023.

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de Lege privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere **transpune parțial Directiva 2008/96/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere (**Număr CELEX: 32008L0096**), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 319 din 29 noiembrie 2008, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2019/1936 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 / Directive 2008/96/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on road infrastructure safety management (CELEX number: 32008L0096), published in the Official Journal L 319 from 29 November 2008, as was last time amended by Directive (EU) 2019/1936 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2019 amending Directive 2008/96/EC on road infrastructure safety management.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național are drept scop principal transpunerea parțială la nivelul legislației naționale de profil a prevederilor Directivei 2008/96/CE, în vederea instituirii cadrului normativ național primar în domeniul siguranței infrastructurii rutiere. În esență, proiectul național stabilește norme legale cadru referitoare la evaluările de impact, operațiunile de audit în domeniul siguranței rutiere, dar și privind inspecțiile în materie de siguranță rutieră.

Proiectul național propus spre examinare reprezintă un **exercițiu primar de armonizare a legislației RM cu legislația UE** în domeniul gestionării siguranței infrastructurii rutiere, prin transpunerea dispozițiilor Directivei 2008/96/CE.

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transunerii Directivei 2008/96/CE:

- Fixează obiectul și scopul actului normativ (art. 1 din proiectul național);
- Defișește noțiunile relevante domeniului reglementat, cum ar fi „autoritate competentă”, „evaluarea de impact asupra siguranței rutiere”, „inspecție periodică în materie de siguranță rutieră”, „inspecție specifică în materie de siguranță rutieră” și „operațiune de audit în domeniul siguranței rutiere” (art. 2 din proiectul național);
- Instituie anumite condiții privind formarea profesională a auditorului de siguranță rutieră (art. 4 din proiectul național);
- Stabilește proceduri de gestionare privind evaluarea de impact asupra siguranței rutiere și operațiunea de audit în domeniul siguranței rutiere (art. 5 din proiectul național);

- Instituie obligația auditorului de a întocmi rapoarte privind evaluarea de impact asupra siguranței rutiere, operațiunea de audit în domeniul siguranței rutiere, dar și privind inspecția în materie de siguranță rutieră (art. 6 și 9 din proiectul național);
- Prevede obligația autorității competente de a asigura calculul costului social mediu al unui accident (art. 10 din proiectul național).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate *Politicii europene în domeniul transporturilor*, segmentul legislativ – *transporturi terestre, sectorul – condiții tehnice și de securitate*.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene, prezintă relevanță directă dispozițiile **Directivei 2008/96/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere. Menționăm că, Directiva 2008/96/CE reprezintă un instrument esențial în stabilirea și punerea în aplicare a procedurilor referitoare la evaluările de impact și la operațiunile de audit în domeniul siguranței rutiere, la inspecțiile în materie de siguranță rutieră și la evaluările siguranței rutiere la nivelul întregii rețele efectuate de către statele membre.

În scopul sporirii gradului de siguranță rutieră și reducerea pierderilor umane, materiale și financiare cauzate de accidentele rutiere Directiva 2008/96/CE a fost supusă unei modificări substanțiale prin *Directiva (UE) 2019/1936* a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019, ca parte a celui de al treilea pachet „Europa în mișcare” al Comisiei Europene, fiind completată cu noi norme de procedură referitoare la evaluările de impact, operațiunile de audit, inspecțiile, evaluările, dar și schimbul de bune practici și îmbunătățirea continuă a acestor practici de gestionare a siguranței rutiere.

Menționăm că, Directiva 2008/96/CE nu a constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, deci **prezentul proiect fiind exercițiul primar de transpunere a acestuia**.

a) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Directivei 2008/96/CE

În ceea ce privește transpunerea Directivei 2008/96/CE, menționăm cu titlu general că, proiectul național reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, asigură **transpunerea parțială** a actului UE, conform constatărilor de compatibilitate de mai jos.

Art. 1 din proiectul național fixează obiectivul și scopul actului național, care este unul mai îngust decât cel prevăzut de Directiva 2008/96/CE la art. 1. Astfel, proiectul de lege nu reglementează procedura de evaluarea a siguranței rutiere la nivelul întregii rețele în măsura în care, potrivit argumentelor invocate în Tabelul de concordanță, la moment Republica Moldova nu deține capacitatea tehnică și instituțională (resurse umane calificate, date inițiale, statistici relevante, capacitate instituțională) de implementare a evaluării siguranței rutiere la nivelul întregii rețele.

Art. 2 din proiectul național a preluat o serie de definiții prevăzute în art. 2 din Directiva 2008/96/CE, precum: „entitate competentă”, „inspecție periodică în materie de siguranță rutieră”, „inspecție specifică în materie de siguranță rutieră”, „evaluarea de impact asupra siguranței rutiere” și „operațiune de audit în domeniul siguranței rutiere”. Cu referire la noțiunea de „rețea rutieră transeuropeană”, „linii directe”, „proiect de infrastructură” și noțiunea de „utilizatori vulnerabili ai

drumurilor” din art. 2 al actului UE menționăm că, potrivit informației prezentate în Tabelul de concordanță, acestea urmează a fi transpuse prin alte acte naționale de punere în aplicare a prezentului proiect de lege, iar noțiunile de „autostradă” și „drum principal”, care sunt transpuse parțial în Legea drumurilor nr. 509/1995 urmează a fi ajustate corespunzător prin act de modificare al Legii prenotate.

Art. 4, alin. (1) și (5) din proiectul național prevede existența unor auditori de siguranță rutieră, care sunt obligați să dețină un certificat de școlarizare care să confirme formarea profesională a acestora, fiind stabilite expres condițiile cumulative pe care aceștia urmează să le îndeplinească pentru a obține această funcție, în acord cu dispozițiile generale prevăzute de actul UE la art. 9, alin. (2) – (4).

Art. 5, alin. (1) – (2) din proiectul național instituie obligația de realizare a unei evaluări de impact asupra siguranței rutiere pentru toate proiectele de infrastructură, dar și faza de realizare a acestei evaluări, astfel cum prevede art. 3, alin. (1) – (2) din actul UE. Criteriile care urmează a fi respectate în cadrul acestei evaluări astfel cum prevede art. 3, alin. (2) – (3) și Anexa I din Directivă, urmează a fi transpuse prin alte acte de punere în aplicare a prezentului proiect de lege.

Art. 5, alin. (2) și alin. (6) din proiectul național instituie obligația de realizare a unei operațiuni de audit în domeniul siguranței rutiere pentru toate proiectele de infrastructură, precum și obligația de numire a unui auditor responsabil de realizarea acestei operațiuni, astfel cum reclamă actul UE la art. 4, alin. (1) – (3). Criteriile care urmează a fi respectate în cadrul operațiunii de audit astfel cum prevede art. 4, alin. (2) și Anexa II din Directivă, dar și alte aspecte ce țin de funcția de auditor prevăzute la art. 4 din actul UE urmează, potrivit Tabelului de concordanță, a fi transpuse prin alte acte de punere în aplicare a prezentului proiect de lege.

Art. 6 din proiectul național prevede obligația auditorului de a întocmi un raport privind evaluarea de impact asupra siguranței rutiere, dar și un raport privind operațiunea de audit în domeniul siguranței rutiere, care să cuprindă rezultatele acestor operațiuni, cât și eventualele deficiențe și recomandări privind remedierea acestora, în acord cu dispozițiile art. 4, alin. (4) – (5) din Directivă. Forma și conținutul acestor rapoarte urmează a fi aprobate de Guvern.

Art. 8 din proiectul național prevede existența inspecțiilor în materie de siguranță rutieră, astfel cum impune actul UE la art. 6, alin. (1). În acest sens, actul UE prevede că acestea urmează a fi efectuate suficient de frecvent pentru a se garanta niveluri de siguranță adecvate pentru a se garanta niveluri de siguranță adecvate pentru infrastructura rutieră în cauză astfel, la nivel național fiind stabilită o frecvență de „minim o dată la 5 ani” (art. 8, alin. (4) din proiect). Elementele indicative ale inspecțiilor specifice în materie de siguranță rutieră astfel cum prevede Anexa IIa din actul UE urmează a fi transpuse prin alte acte de punere în aplicare a prezentului proiect de lege.

Art. 9 din proiectul național preia obligația generală de a întocmi un raport al inspecției în materie de siguranță rutieră, astfel cum impune art. 7, alin. (1) din actul (UE), iar art. 10 din proiectul național prevede obligația autorității competente de a asigura calculul costului social mediu al unui accident soldat cu persoane decedate și costul social mediu al unui accident grav, odată la 5 ani, astfel cum prevede art. 7, alin. (2) din Directivă.

b) Observații de compatibilitate cu Directiva 2008/96/CE

Proiectul național nu a asigurat transpunerea unor norme obligatorii din actul UE, ori, potrivit mențiunilor din Tabelul de concordanță, majoritatea prevederilor UE urmează fie a fi transpuse ulterior prin acte de implementare a Legii sau, *per general*, nu pot fi transpuse la moment din motive de lipsă de capacitate.

Astfel, următoarele prevederi din actul UE nu au fost transpuse, dar vor fi preluate în alte acte subsidiare, după cum urmează: art. 2, alin. 8 - 10 (noțiunea de „linii directe”, „proiect de infrastructură”, „utilizatori vulnerabili ai drumurilor”, „rating de siguranță”); art. 3, alin. (2) și (3) și Anexa I (în partea ce ține de elementele indicative privind evaluarea de impact asupra siguranței rutiere); art. 4, alin. (2) – (5) și Anexa II (privind elementele indicative ale auditurilor privind siguranța rutieră; raporturile dintre auditor, comanditar și proiectant; dar și condițiile față de raport); art. 6a și Anexa IIa (acțiunile de urmărire a procedurilor pentru drumurile în exploatare); art. 6b (protecția utilizatorilor vulnerabili ai drumurilor); art. 6c, alin. (1) (privind marcajele rutiere și panourile de semnalizare rutieră); art. 6e (sistemul de raportare voluntară); art. 7, alin. (1) și Anexa IV (cuprinsul unui raport de accident); art. 8, alin. (1) (linii directe în vederea sprijinirii aplicării prezentelor dispoziții); art. 9, alin. (1a) (formarea auditorilor).

Autorul nu a asigurat transpunerea unor norme UE, calificându-le ca neimplementabile, fie din motivul nedeținerii de către Republica Moldova a capacității tehnice și instituționale (resurse umane calificate, date inițiale, statistici relevante, capacitate instituțională) de aplicare a evaluării siguranței rutiere la nivelul întregii rețele, în speță, art. 1, alin. (1), art. 5 și Anexa III (procedura de evaluare a siguranței rutiere la nivelul întregii rețele) fie din alte motive, cum ar fi lipsa infrastructurii pe segmentul de reglementare, în speță, art. 1, alin. (5) și art. 6, alin. (3) (siguranța tronsoanelor din rețeaua de drumuri adiacente tunelurilor rutiere).

c) Prevederi ale actului UE non-aplicabile

Următoarele dispoziții ale actului UE nu constituie obiect al transpunerii, întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre, precum și obligații pe seama instituțiilor UE care nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea la UE: art. 1, alin. (4) ultimele două paragrafe, alin. (5); art. 4, alin. (6); art. 6, alin. (4); art. 6c, alin. (2) și (3); art. 6d; art. 7, alin. (2); art. 8, alin. (2) și (3); art. 10 – 16.

d) Prevederi cu specific național

Proiectul național conține mai multe norme care nu au ca scop transpunerea nemijlocită a unor reglementări UE, fiind rezultat al creației legislative naționale care, însă, par să nu submineze prevederile Directivei 2008/96/CE, după cum urmează: art. 2 (noțiunea de „auditor de siguranță rutieră”, „clasificarea siguranței rutiere” și „modificare substanțială”); art. 3 (atribuțiile autorității competente); art. 4, alin. (2) – (3) și (6) (privind auditorul de siguranță rutieră); art. 5, alin. (2) – (5) și (7) – (8) (privind evaluarea de impact asupra siguranței rutiere și operațiunea de audit); art. 6 – 10 (privind raportul evaluării de impact asupra siguranței rutiere, operațiunea de audit și inspecția în materia de siguranță rutieră); art. 11 – 12 (dispozițiile finale și tranzitorii).

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind clauza de armonizare

Cu referire la clauza de armonizare a proiectului național, menționăm că aceasta urmează a fi revizuită pentru a corespunde cerințelor art. 44, alin. (3) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 31 și Anexei nr. 2 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018 și expusă în următoarea redacție:

Prezenta lege transpune parțial Directiva 2008/96/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 319 din 29 noiembrie 2008, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2019/1936 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019.

b) Obiecții privind Tabelul de concordanță

În rezultatul examinării Tabelului de concordanță privind corespunderea acestuia cerințelor legale stabilite pentru acestea în HG nr. 1171/2018, prezentăm următoarele observații, care urmează a fi luate în considerare la definitivarea acestuia:

- Compartimentul 1 urmează a fi completat cu informație despre ultima modificare adusă actului UE, în speță, Directiva (UE) 2019/1936 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019;

- în Compartimentul 3 se va substitui gradul general de compatibilitate „compatibil” cu „parțial compatibil”;

- în Compartimentul 8 la referințele actelor normative care urmează a fi elaborate pentru punerea în aplicare a acestui act, se vor indica termenele preconizate pentru realizarea acestora;

- în Compartimentul 9 se va indica autoritatea și persoana responsabilă de elaborarea și promovarea proiectului de act normativ. Dacă, în vederea elaborării proiectului de act normativ, a fost constituit un grup de lucru, se indică membrii grupului de lucru și autoritățile pe care le reprezintă.

IV. Concluzii

Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, constatăm că, proiectul național asigură transpunerea parțială a dispozițiilor Directivei 2008/96/CE, instituind cadrul juridic național primar în domeniul siguranței infrastructurii rutiere.

Totodată, în procesul de definitivare a proiectului, va fi revizuit și ajustat în mod corespunzător Tabelul de concordanță, conform obiecțiilor expuse mai sus.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Natalia VITVIȚCHI, consultant principal

Tel: 022-250-477, 069262340

Email: natalia.vitvitchi@gov.md

Natalia V.